

Σάββατο, 7 Απριλίου 2012

Το παραχαϊδεμένο παιδί

Από τον Δρ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟ Β. ΣΤΑΛΙΚΑ

Ερευνητή Κλινικό – Αθλητικό - Ψυχολόγο

Γενικά, η οικογένεια ως προς το θέμα της αγωγής των παιδιών της κάνει πολλά σφάλματα, αλλά εκείνο που είναι το χειρότερο στον τόπο μας, είναι το παραχαϊδεμα του παιδιού. «Το κακομάθημα».

Το παραχαϊδεμα είναι κάτι το εξαιρετικά σοβαρό, γιατί έχει σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις και ειδικά στη χώρα μας είναι ιδιαίτερα εξαπλωμένο.

Χαρακτηρίζοντάς το, μπορούμε να πούμε ότι είναι μια σπουδαία μορφή σφαλμάτων του περιβάλλοντος. Στην προκειμένη περίπτωση, έχουμε να κάνουμε με μια αγωγή, κατά την οποία το παιδί προεκτείνει το «εγώ» του εντελώς ανεμπόδιστα στην «υπηρεσία του συναισθήματος της ευαρέσκειας».

Οι παρορμήσεις του δηλαδή ικανοποιούνται άμεσα και χωρίς καμιά αναστολή (του γίνονται όλα τα χατίρια). Κατά κανόνα, το παιδί αυτό «βρίσκεται διαρκώς κάτω από την προστασία της μητέρας», η οποία δεν το αφήνει ποτέ μόνο και κάτω από το πρίσμα μιας συνεχούς αφοσίωσης, φροντίζει ώστε να παρεμποδίζει κάθε είδος δυσφορίας και δυσκολίας ή κάθε είδος «στερητικών συναισθημάτων».

Σε τι οφείλεται

Το «κακομάθημα» του παιδιού οφείλεται στους γονείς και συνήθως έχει την αρχή του σε όσα οι ίδιοι πέρασαν και δεν θέλουν να περάσουν τα παιδιά τους. Ας δούμε όμως μερικές περιπτώσεις:

1. Υπάρχουν μητέρες οι οποίες επεκτείνουν χρονικά το ένστικτο φροντίδας και περιποίησης προς το παιδί τους και δεν θέλουν να εννοήσουν ότι αυτό μεγάλωσε. Πρέπει να μείνει «το μικρό τους μωρό», που οφείλουν συνεχώς να προστατεύουν. Είναι, λοιπόν, φυσικό επακόλουθο σπανίως να αναπτύσσεται στο παιδί αυτό το συναίσθημα της ανεξαρτητοποίησης.

Στο παιδί θα δοθεί αυτό ακριβώς, που η μητέρα ή ο πατέρας στερήθηκαν κατά τη δική τους παιδική ηλικία, τόσο ως τρυφερότητα όσο και ως εκπλήρωση επιθυμιών ή αναγκών. Πόσες φορές ακούμε το συνηθισμένο ρεφρέν: «Θέλω να δώσω στο παιδί μου ό,τι εγώ στερήθηκα». Βέβαια, αλλά μέχρι ποιο σημείο; Εκεί έγκειται ο κίνδυνος.

2. Υπάρχουν άτομα, ψυχοσυναισθηματικά υστερούντα, τα οποία, λόγω ενός συνεχούς «κακοσυναισθήματος» κατά τη δική τους παιδική ηλικία και νεότητα, παρέμειναν εξαρτώμενα και ανώριμα. Μεταφέρουν, λοιπόν, τα ήδη βιωθέντα «κακοσυναισθήματα» στη χαρακτηριστική εξέλιξη των παιδιών τους, έχοντας τη γνώμη ότι πράττουν σωστά και σύμφωνα με τη φύση.
3. Στους αποτυχημένους γάμους το παιδί μεταβάλλεται από την από αγάπη στερημένη μητέρα σε αντικείμενο εκπλήρωσης αναγκών αγάπης και αφοσίωσης.
4. Στο παραχάϊδεμα, πολλές φορές, θα πρέπει να αναζητηθεί μια εξισορρόπηση, ένας συμβιβασμός αισθημάτων ενοχής. Μια μητέρα, η οποία παραμελεί το από προγαμιαίες σχέσεις της ανεπιθύμητο παιδί, κακοσυνηθίζει εκείνο το παιδί που αποκτά νόμιμα, σαν αντιστάθμισμα αυτών που στερήθηκε το πρώτο. Ακόμη και η εργαζόμενη μητέρα κατακρίνει τον εαυτό της για τις λίγες ώρες που διαθέτει στο παιδί της. Αυτό είναι που την ωθεί να πλημμυρίζει με αγάπη το παιδί της στις λίγες ελεύθερες ώρες από την εργασία της.
5. Μια ιδιαίτερη μορφή παραχάϊδέματος βρίσκουμε στην αγωγή εκείνη που ασκούν ο παππούς και η γιαγιά. Για μια ακόμα φορά αναλαμβάνουν το ρόλο των γονέων και δίνουν με προθυμία στο νεαρό βλαστό της οικογένειας ό,τι στερήσαν από τα δικά τους παιδιά.

Ο σταρ

Σύμφωνα με τις περί χαρακτηρισολογίας απόψεις, αναπτύσσονται δύο μορφές εγωκεντρικών τύπων.

Ο «σταρ» και το «παιδί της μαμάς του».

Ο πρώτος, ο «σταρ», γνωρίζει ότι είναι μια αξιοσημείωτη προσωπικότητα. Είναι απαιτητικός και βλέπει στην άμεση εκπλήρωση των επιθυμιών του κάτι το αυτονόητο. Οι γονείς του και κατά κανόνα η μητέρα του, φρόντισαν ώστε από νωρίς ακόμη να συνειδητοποιήσει ότι πρόκειται περί ενός ωραίου, προικισμένου, θαυμάσιου και εκλεκτού ανθρώπου, που πρέπει να κατέχει μια ιδιαίτερη θέση μεταξύ των συνομηλίκων του.

Με ένα θαυμάσιο τρόπο απομόνωσης, κρατείται ο «στάρ» μακριά από τους φίλους του, γιατί αυτοί προφανώς θα έχουν μια όχι ευνοϊκή επίδραση πάνω στην εξέλιξή του. Εάν όμως στερηθεί ξαφνικά το θαυμασμό που συνήθισε να απολαμβάνει όπως, π.χ., με την εισαγωγή στο Δημοτικό σχολείο, τότε σύντομα η όλη κατάσταση εξελίσσεται σε μια διαρκεί ψυχική κρίση, η οποία είναι συνυφασμένη με το πρόβλημα της σχολικής ωριμότητας. Σ' αυτή την περίπτωση το «παιδί της μαμάς» επιδιώκει επίσης την πραγματοποίηση των επιθυμιών του, όχι όμως γιατί θέλει να το θαυμάζουν, αλλά γιατί, κατά ένα αξιολύπητο τρόπο, έχει ανάγκη βοήθειας.

Από τη γέννησή του ακόμη το συνήθισαν «στα πούπουλα». Κάθε του αρρώστια υπερτιμήθηκε, κάθε του αδιαθεσία μεγαλοποιήθηκε, ενώ η κάθε μορφή δυσφορίας αντιμετωπιζόταν με την άμεση προσπάθεια μετατροπής της σε συναισθήματα ευαρέσκειας. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα την εξάρτησή του από τις γονεϊκές μορφές και κατ'επέκταση από την ποσοτική και ποιοτική συναισθηματική τοποθέτηση του περιβάλλοντος προς το άτομό του.

Αυτό, λοιπόν, το είδος διαπαιδαγώγησης είναι δυνατόν να προκαλέσει υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σοβαρές διαταραχές στην εξέλιξη του παιδιού.

Δεν μαθαίνει ποτέ του να παραιτείται από τις στιγμιαίες ενστικτώδεις παρορμήσεις, ενώ οι αξιώσεις που του προβάλλει το περιβάλλον, παραμένουν ανεκτέλεστες. Επειδή δε, ούτε και τη μικρότερη αντίσταση δεν έμαθε να υπερνικά, αναπτύσσει ένα αγχώδες σύμπλεγμα, όταν χρειασθεί να αντιμετωπίσει τις συνηθισμένες καθημερινές δυσκολίες, εκτός του οικείου και ασφαλούς οικογενειακού περιβάλλοντος. Το άγχος αυτό είναι εκείνο που τον εμποδίζει να αποκτήσει το αγωνιστικό πνεύμα, από το οποίο διακατέχεται το ψυχικά υγιές άτομο. Ο κοινωνικός του κύκλος παραμένει μικρός, προκειμένου να αποφευχθούν διενέξεις ή προστριβές με τα πρόσωπα του περιβάλλοντος, ενώ η όλη κατάσταση εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου, σε μια

εξωτερική και «εσωτερική φτώχεια κοινωνικών σχέσεων», όπου προέχουν οι ελάχιστες επαφές και οι επιφανειακοί δεσμοί προς συμμαθητές και δασκάλους.

Στο παιχνίδι συνάπτουν σχέσεις με μικρότερα παιδιά, που φυσικά, μπορούν να τα διατάξουν και από τα οποία να έχουν το σχετικό θαυμασμό.

Κατά τη διάρκεια της σχολικής διδασκαλίας σπάνια συμμετέχουν αυθόρμητα. Είναι συνήθως ονειροπόλα, απρόσεκτα, με περιορισμένη ικανότητα αυτοσυγκέντρωσης και συχνά στέκονται αβοήθητα.

Τέλος, τα παραχαϊδωμένα παιδιά, ως ενήλικες πλέον, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αποκρούουν τους γονείς τους, συχνά μάλιστα αναπτύσσουν αισθήματα μίσους προς αυτούς.

Στη μορφή της διαπαιδαγώγησης τους αναγνωρίζουν το αίτιο. Ενώ θα ήθελαν να κατακτήσουν τη ζωή, βρέθηκαν ανήμποροι και κατακτημένοι.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΚΟΝΤΑΡΙΩΤΙΣΣΑ ΠΙΕΡΙΑΣ ΤΗΛ: 23510 51329,
Τ.Κ. 60 100 ΚΙΝ: 6944 221242
www.kepsa.gr , e-mail:kepsa@otenet.gr

Πηγή.: http://kontariotissa.blogspot.gr/2012/04/blog-post_07.html